

PRACE NAUKOWE

KULTURA FIZYCZNA

ZESZYT IV

Pod redakcją
Joanny Rodziewicz-Gruhn
i Eligiusza Małolepszego

PRACE NAUKOWE

KULTURA FIZYCZNA

ZESZYT IV

Pod redakcją
Joanny Rodziewicz-Gruhn
i **Eligiusza Małolepszego**

**WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA
CZĘSTOCHOWA 2001**

Recenzenci

**Leonard NOWAK
Andrzej MALINOWSKI
Wiesław PILIS**

Redaktorzy naukowi

**Joanna RODZIEWICZ-GRUHN
Eligiusz MAŁOLEPSZY**

Komitet Redakcyjny

**Zygmunt BĄK, Janusz BERDOWSKI, Marek CETWIŃSKI (przewodniczący),
Romuald DERBIS, Joanna GROCHOWSKA, Mieczysław HŁOND, Jadwiga KNOP,
Maria KONIECZNA-MICHALSKA, Stanisław PODOBIŃSKI (redaktor
naczelny), Henryk POPOWSKI, Aleksander ŻAKOWICZ**

Korektorzy

**Mirosław ŁAPOT
Radosław PODOBIŃSKI**

BG WSP

246625

**Przekład streszczeń
Andrzej WĄTROBA**

Projekt okładki i łamanie

Renata LENKOW

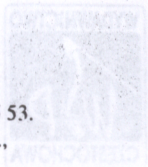
ISBN 83 – 7098 – 611 – 0

ISSN 1505 – 4241

**©Copyright by Joanna Rodziewicz-Gruhn, Eligiusz Małolepszy & Wydawnictwo WSP
w Częstochowie 2001**

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie 2001.
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel. (034) 361 48 54, fax (034) 368 35 53.

Druk i oprawa: Akademickie Centrum Graficzno-Marketingowe ŁODART S.A.,
93-005 Łódź, ul. Wólczajska 223, tel. (0 42) 636 59 08; fax 681 84 27

W-Nr 157/2002

7.05.2002

25,00

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
CZĘŚĆ I. ELEMENTY ORGANIZACJI, ZARZĄDZANIA, SOCJOLOGII I HISTORII KULTURY FIZYCZNEJ	
Teresa Drozdek-Malolepsza	
Działalność Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Radomsku i w powiecie radomszczańskim w latach 1921 – 1939	9
Eligiusz Malolepszy	
Działalność Powiatowego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego w Wieluniu w latach 1927 – 1939 w zakresie propagowania i popularyzacji kultury fizycznej na wsi	31
Mirosław Ponczek	
Ewolucja w poglądach i praktyce Kościoła Katolickiego wobec problemów kultury fizycznej	41
Andrzej Nowakowski	
Działalność uczniowskich klubów sportowych w Polsce w świetle prawa	59
Dorota Pawlik	
Rola edukacji socjologicznej dla studentów AWF	69
Stanisław R. Bryl	
Patologiczne zachowania widzów podczas imprez sportowych (konceptualizacja metodologii i organizacji badań)	75
Eligiusz Malolepszy	
Z dziejów organizacji i zarządzania kulturą fizyczną w Polsce w latach 1918 – 1998	87
Bernard Woltmann	
Główne kierunki badań naukowych w Gorzowskim Ośrodku Kształcenia Nauczycieli Wychowania Fizycznego	101
Andrzej Nowakowski	
Zdzisław Pawluczuk, <i>100 lat Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Gdańsku (1894 – 1994)</i> , Wydawnictwo Uczelniane AWF, Gdańsk 1998, S. LB. 76	113

Część II. PROBLEMY PROMOCJI ZDROWIA, ROZWOJU I WYSIŁKU FIZYCZ- NEGO

Joanna Rodziewicz-Gruhn

Poziom rozwoju cech morfologicznych dziewcząt i chłopców w wieku 11 – 15 lat ze środowiska miejskiego i wiejskiego w regionie częstochowskim 117 ✓

Maria E. Pyzik, Joanna Rodziewicz-Gruhn, Wiesław Pilis

Ocena podejmowania aktywności ruchowej przez młodzież z Ukrainy i Białorusi 127

Joanna Rodziewicz-Gruhn, Wiesław Drab

Ocena sprawności fizycznej uczniów ze szkoły polskiej i gimnazjum w Grodnie na Białorusi 133 ✓

Andrzej Malinowski

Ludwik Jaxa-Bykowski — pedagog — przyrodnik — antropolog 145

Andrzej Malinowski

Lwowska młodzież szkolna w świetle badań eksperymentalnych Ludwika Jaxa-Bykowskiego 155

Ryszard Asienkiewicz, Józef Tatarczuk, Andrzej Malinowski

Poziom rozwoju fizycznego i zdolności motorycznych młodzieży WSP w Zielonej Górze w świetle wybranych czynników 169 ✓

Józef Tatarczuk, Ryszard Asienkiewicz

Środowiskowe uwarunkowania poziomu rozwoju fizycznego studentek I roku WSP w Zielonej Górze 185

Ryszard Asienkiewicz, Józef Tatarczuk

Studenci I roku WSP w Zielonej Górze w ujęciu typologicznym Adama Wankego 199

Sylvia Toczek-Werner

Z badań nad znaczeniem aktywności rekreacyjnej dla człowieka 209

Bożena Maksimowska

Biomedyczne i społeczno-prawne aspekty uzależnienia nikotynowego 225

Olga V. Morfina

Dynamics of causes of children's mortality in Belarus for 50 years 237

Inessa Saliwon, N. Polina

Opyt ispolzowania adaptacionnogo potencjała w kaczestwie kriterija reaktiwnosti organizma detiej i podrostkow w usłowiach wysokourbanizirovannoj gorodskoj sredy 243

Tatiana L. Hurbo

Physical Development of Children of 4 – 7 from Ivenetsky Region 253

Zdzisław Chromiński, Krzysztof Chromiński

Standardy oceny ucznia z wychowania fizycznego w ujęciu biologiczno-społecznym 261

Noty o autorach 267

WSTĘP

W niniejszym zeszycie, czwartym z kolei z serii wydawniczej „Prace Naukowe WSP w Częstochowie, Kultura Fizyczna”, zostały zaprezentowane prace naukowców z różnych ośrodków krajowych i zagranicznych. Dotyczą one następujących problemów:

- Organizacji i zarządzania kulturą fizyczną,
- Socjologii kultury fizycznej,
- Historii kultury fizycznej,
- Uwarunkowań rozwoju biologicznego, sprawności i zdrowia,
- Rekreacji i aktywności fizycznej dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Zachowań prozdrowotnych i stylu życia,

W końcu zeszytu zamieszczamy informacje o miejscu pracy autorów i wymagania redakcyjne.

Recenzentom dziękujemy za Ich pracę i cenne uwagi, które bardzo nam pomogły.

Dziękujemy za współpracę dotychczasowym autorom i wyrażamy nadzieję na poszerzenie ich kręgu.

*Joanna Rodziewicz-Gruhn,
Eligiusz Małolepszy*

NOTY O AUTORACH

Cz. I

Stanisław Bryl, dr hab., profesor w Katedrze Nauk Humanistycznych AWF w Katowicach.

Teresa Drozdek-Małołepsza, dr, adiunkt w Instytucie Pedagogiki Społecznej WSP w Częstochowie.

Eligiusz Małołepszy, dr, adiunkt w Zakładzie Kultury Fizycznej WSP w Częstochowie.

Dorota Pawlik, dr, adiunkt w Katedrze Nauk Humanistycznych AWF w Katowicach.

Mirosław Ponczek, dr hab., profesor AWF w Katowicach, kierownik Katedry Nauk Humanistycznych AWF w Katowicach.

Andrzej Nowakowski, dr hab., profesor w Katedrze Nauk Humanistycznych AWF w Katowicach.

Bernard Woltmann, profesor dr hab. w Instytucie Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wielkopolskim, AWF w Poznaniu.

Cz. II

Wiesław Pilis, prof. dr hab., Zakład Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Andrzej Malinowski, prof. dr hab., Katedra Wychowania Fizycznego, Uniwersytet Zielonogórski.

Zdzisław Chromiński, prof. dr hab., WSP-TWP, Warszawa.

Joanna Rodziewicz-Gruhn, doktor, Zakład Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Maria Pyzik, doktor, Zakład Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Wiesław Drab, doktor, Publiczna Szkoła Podstawowa w Starokrzepicach.

Ryszard Asienkiewicz, doktor, Katedra Wychowania Fizycznego, Uniwersytet Zielonogórski.

Józef Tatarczuk, doktor, Katedra Wychowania Fizycznego, Uniwersytet Zielonogórski.

Sylwia Toczek-Werner, doktor, Katedra Rekreacji i Turystyki, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu.

Bożena Maksimowska, doktor, Uniwersytet w Białymstoku.

Inessa Saliwon, prof. dr hab., Department of Anthropology and Ecology of Arts Ethnography and Folklore Institute of the Belarusian Academy of Sciences.

Olga Marfina, doktor, Department of Anthropology and Ecology of Arts Ethnography and Folklore Institute of the Belarusian Academy of Sciences.

Tatiana Hurbo, magister, Department of Anthropology and Ecology, Arts Ethnography and Folklore Institute of the Belarusian Academy of Sciences.

Ca II

